

Aanvraagformulier wijkverbeteringscontracten

Gemeente/Stad Beringen

Projectnaam 'Wijkverbeteringscontract Tuinwijk – Stad Beringen: een symbiose van bewoonde versus bebouwde omgeving'

of

'Wijkverbeteringscontract Tuinwijk – Stad Beringen: een participatief traject dat leidt tot eenheid en verduurzaming tussen bewoners en omgeving'

of *(finale krachtige titelkeuze wordt nog besproken binnen de werkgroep)*

Akkoord voor de indiening van de aanvraag voor subsidie wijkverbeteringscontracten bij de Vlaamse overheid in het kader van de oproep die zich richt tot de lokale besturen tot het niveau van de wijk vanuit de algemene provisie voor relancemaatregelen,

Datum 15 juli 2021

Thomas Vints
Burgemeester,

Luc Vrijdaghs
Algemeen directeur,

Opgelet

Op verschillende plaatsen in dit document is een maximum aantal woorden per onderdeel aangegeven. Let op deze limiet nergens te overschrijden,

Contactgegevens

Contactpersoon wijkverbeteringscontract bij de gemeente/stad

Naam Guy Vanderlinden	Telefoon 011 430 211
Functie deskundige Samenleven	GSM
Adres Mijnschoolstraat 88, 3580 Beringen	Fax
	E-mail guy.vanderlinden@beringen.be

Politiek verantwoordelijke bij de gemeente/stad

Naam Thomas Vints	Telefoon 011 430 211
Functie burgemeester	GSM
Adres Mijnschoolstraat 88, 3580 Beringen	Fax
	E-mail thomas.vints@beringen.be

Praktische info

Gelieve dit ingevulde formulier en alle bijlagen **uiterlijk 19 juli 2021 voor 12 u** elektronisch te versturen naar het team Stedenbeleid op het adres: stedenbeleid@vlaanderen.be.

Agentschap Binnenlands Bestuur
Team Stedenbeleid
VAC Herman Teirlinck
Havenlaan 88, bus 70
1000 Brussel

1. Inhoudelijke omschrijving en de context van de wijk

(max. 1000 woorden)

- Benoem de wijk, baken ze geografisch af en geef duiding bij de geografische afbakening.
- Geef een degelijke diagnose en analyse van de wijk met kwantitatieve en kwalitatieve elementen.
- Welke zijn de problematieken en hoe verhouden ze zich tot elkaar?
- Duidt de impact van deze problematieken op de wijk helder met relevante cijfergegevens / indicatoren die onder meer betrekking hebben op – niet-limitatief – lage werkzaamheidsgraad (of aandeel werkzoekenden), lage woonkwaliteit, lage scholingsgraad, hoge concentratie anderstaligheid, lage inkomens, hoog aandeel leefloongerechtigden, een hoge criminaliteitsgraad, een hoog aandeel scholieren met schoolse vertraging, een hoog aandeel eenoudergezinnen, een verouderd (woning)patrimonium, beperkt aandeel groene of open ruimte, bevolkingsdichtheid, demografische structuur, ...
- Welke kwetsbare groepen zijn aanwezig in de wijk?
- Welke wijkproblematieken overstijgen de capaciteit en de mogelijkheden van uw lokaal bestuur?
- Welke partners zijn er actief in de wijk en welke middelen worden er reeds in geïnvesteerd ?
- Welke wijkgerichte programma's zijn eventueel reeds ontplooid?

Voeg als bijlage informatie die het project situeert binnen de gemeente/stad: duidende grafieken, cijfermateriaal, beeld(en), financiële inbreng van de partners,...

De Tuinwijk Beringen-Mijn omschrijven we best als de woningen en de gemeenschapsgebouwen die in de periode 1908–1960 werden gebouwd door de steenkoolmijn. De steenkoolmijn grensde aan de bijhorende mijncité, die werd gebouwd volgens het tuinwijk-principe. De mijn voorzag in de cité veel gemeenschappelijke infrastructuur zoals een school, voetbalstadion, kerk, het melkhuisje, kinderheil, culturele infrastructuur (Casino), logementshuizen, ziekenhuis,... De cité werd hiërarchisch ingedeeld met aparte woonzones voor arbeiders, voor lagere en hogere bedienden, voor ingenieurs en indrukwekkende directeurswoningen. Elk met aangepaste infrastructuur. Dit geheel werd zeer strikt beheerd door de mijn. Na de mijnsluiting (1989) werd alles verkocht en kwamen de woningen en een deel van de gemeenschapsinfrastructuur in privé-bezit. Deze geschiedenis is nu nog bepalend voor het leven en werken in de cité.

De directeurs- en ingenieurswoningen en de woningen voor de hogere bedienden worden tot vandaag ingenomen door een sterker en hoogopgeleid publiek, weinig verbonden met de arbeiderscités waarop we ons in dit wijkverbeteringscontract focussen.

In realiteit is de homogeniteit en het oorspronkelijke groene karakter van de buurt in verval sinds de privatisering in 1989. De diversiteit in aan- en bijbouwen, de prominente plaats van de auto, gebrekkig beheer van de pleinen,... bezorgen de buurt een negatief imago. De bewoners hebben een andere beleving en zijn doorgaans zeer tevreden over de wijk. Dit imago; de kwaliteit van de omgeving, ouderdom van de woningen met bijgebouwen (noodzakelijk voor de woonbehoeften van gezinnen) en de kwaliteit van de huurwoningen, plaatsen de buurt in het lage woon- en huursegment. Dit trekt vooral minder krachtige gezinnen aan. 11% van de woningen krijgen jaarlijks nieuwe bewoners. De voorbije jaren stroomden Bulgaarse (voornamelijk etnische Turken) huurders en kopers in. Renovatie van de

woningen is noodzakelijk, maar gezien armoede in de wijk moeilijk te realiseren. Dit vraagt om regelluwe, drempelverlagende, 'maatwerk'-oplossingen.

De wijk is als geheel vastgesteld als bouwkundig erfgoed. Sommige delen zijn beschermd als dorpsgezicht, bepaalde gebouwen zijn beschermd als monument.

De Tuinwijk laat zich niet exact in statistische cijfers vertalen. De statistische sectoren Beringen-Mijn, -Koersel en -Beverlo corresponderen niet perfect met ons focusgebied. We hanteren evenwel cijfers op statistisch niveau voor onze analyse;

- De Tuinwijk telt 4628 inwoners, verspreid over 1.200 wooneenheden, waarvan 866 gebouwd door de mijn. De bevolkingsdichtheid ligt met 2.576 inwoners/m² zeer hoog. Het aantal sociale woningen (67) is beperkt.
- De wijk kent een diverse bewoning; 20% Belgische herkomst, 15% EU-herkomst en 65% niet-EU-herkomst. 57% van de bewoners heeft een Turkse herkomst. Ondanks deze diversiteit wordt de buurt door de Beringenaren beleefd als een (bijna) homogene Turkse buurt.

Deze diversiteit wordt ook weergegeven in het aanwezige verenigingsleven met Vlaamse, Italiaanse, Poolse, Griekse, ... verenigingslokalen. Hierbij zijn de Turkse verenigingen opvallend aanwezig. Ook de handel en horeca in Beringen-Mijn is divers, met opnieuw een overwegend Turks aanbod. Deze elementen versterken het als 'Turkse wijk' bij de Beringenaren. Het verenigingsleven en de handel trekken veel bezoekers aan van buiten de wijk, hetgeen veel beweging brengt.

Door de grote Turkse aanwezigheid is de voertaal in de buurt Turks.

- Het aantal ouderen (+60-jarigen) is de voorbije jaren gestegen naar 358.
- Het is een kwetsbare buurt met een concentratie lage inkomens. Het gemiddeld inkomen per inwoner in Beringen-Mijn was € 14.162 in 2018, t.o.v. € 17.733 voor Beringen. Verder tonen cijfers uit het verleden aan dat de inkomensstijging in de wijk ook minder significant is t.o.v. de stad.

De armoedecijfers zijn zeer hoog. Er zijn in de buurt meerdere elementen die deze cijfers beïnvloeden:

Het aandeel personen met een verhoogde tegemoetkoming ligt op 22,9% (Beringen 16,1%)

We zien dat de kansarmoedecijfers van Kind en Gezin voor de deelgemeente Beverlo (waar de Tuinwijk deel van uitmaakt) met 21,9% ver boven de andere deelgemeenten (tussen 10 en 13%) uitsteekt.

In Beringen is 30,2% van de inwoners tussen 15 en 64 jaar niet beroepsactief (±9.000 inwoners). Bij inwoners van niet-EU herkomst is 43,1% niet beroepsactief (3.200 personen). Aangezien dit een grote groep is in Beringen-Mijn, kunnen we aannemen dat er veel inactieven zijn in de Tuinwijk; bij inwoners van Belgische herkomst is 25,4% inactief.

De wijk kent een werkloosheidsgraad van bijna 7%, waarvan 27% langdurig (+2 jaar) werkloos is. In mei 2021 telde de wijk 225 NWWZ, waarvan 117 vrouwen. 136 van de NWWZ waren laaggeschoold, 72 behaalden hoogstens het diploma 1ste graad SO.

In het basisonderwijs zien we een deelname van 10,2% aan het buitengewoon onderwijs (t.o.v. 5,8% voor Beringen). 52,8% van de leerlingen basisonderwijs heeft een laagopgeleide moeder (Beringen 23,4%), 65,7% geeft aan thuis geen Nederlands te spreken. Voor het secundair onderwijs zien we vergelijkbare cijfers.

We zien een beperkte deelname aan het hoger onderwijs vanuit de Tuinwijk. Voor Beringen is het deelnamepercentage 40,2% en voor de Tuinwijk 25,8%. Voor de buurt met de meeste arbeiderswoningen bedraagt dit slechts 16,9%.

Het is een wijk met een zeer kwetsbaar publiek en, voor buitenstaanders, negatief imago. De sterke verwevenheid van problematieken, eigen aan (kans)armoede, maakt een brede goed gecoördineerde aanpak noodzakelijk. Inzetten op het **versterken van de bewoners** en het doorbreken van hun kwetsbaarheid is een complexe uitdaging.

Stad Beringen zet hier reeds jaren op in, via diverse partners en budgetten. Heel wat initiatieven zijn **structureel** van aard. In convenanten met RIMO wordt ingezet op buurtopbouwwerk, de uitbouw van een inloophuis en de Brede Schoolwerking. Initiatieven zoals Kind en Taal en Inzetje ondersteunen jonge gezinnen. Dienst samenleven van stad Beringen werkt structureel aan het samenleven in diversiteit, waarin onder meer de verenigingen worden versterkt, ingezet wordt op taal en nieuwkomers, discriminatie,... De stad investeert in een 'Welzijns-campus' in de wijk die buurtversterkende initiatieven toegankelijker en complementair maakt, eveneens met focus op het versterken van de bewoners en het heropwaarderen van de omgeving. Binnen een bestaande samenwerking met Mobiel21 (LaMA-project) ontwikkelen we visie rond mobiliteit in de buurt en alternatieve mobiliteitsvormen.

Een aantal acties zitten al in een verkennende/uitvoerende fase; heroriëntering van het Mijnstadion, inrichting buurtspeelpleinen, traject handelaars en alternatieve mobiliteitsvormen.

Als niet-centrumstad – maar met stedelijke kenmerken - ervaren we een tekort aan mensen en middelen om dergelijke complexe uitdagingen, geconcentreerd in een buurt, integraal aan te pakken.

2 Visie (max. 750 woorden)

- Schets uw visie op de wijk op basis van een diagnose en analyse, zoals beschreven in de vorige vraag.
- Wat beoogt het lokaal bestuur met het wijkverbeteringscontract?
- Op welke manier willen jullie de problematieken/uitdagingen aanpakken met de gevraagde subsidie?
 - Welke vernieuwende instrumenten (samenwerkingen, nieuwe vormen van dienstverlening, capaciteit, technologie ...) willen jullie daarvoor ontplooien?
 - Welke inbreng en acties worden gevraagd van de Vlaamse overheid en andere actoren?

Een intensief bewonerstraject in 2017 – 2018 onder regie van stad en opbouwwerk resulteerde in uitdagingen en oplossingen voor de buurt onder zes thema's: bewoners versterken, huisvesting, mobiliteit, lokale economie, jeugd en jongeren en samenleven: '**30 uitdagingen en 100 acties**'. Hierop aansluitend maakte Studiebureau Stramien een **Masterplan** (eindrapport februari 2021) voor de cité om een strategische (ruimtelijke) lange termijnvisie voor Beringen Mijn uit te werken gekoppeld aan een plan van aanpak. Professionelen én buurtbewoners werden intensief betrokken.

Stad Beringen zet reeds in op het versterken van de buurt en zijn bewoners via acties in het MJP; het diversiteitsbeleid, buurtopbouwwerk, het inloophuis, initiatieven rond gezinsondersteuning, ouderenbeleid, strategisch-ruimtelijke projecten in de wijk, woningrenovatie, herinrichting Koolmijnlaan en Stationsstraat, het Kolenspoor als langzaam-verkeersverbinding,...

Het wijkverbeteringscontract kan beide strategische trajecten, zowel ruimtelijke vraagstukken als bewonersversterking, concretiseren. Dit telkens vanuit drie principes;

- **Integrale aanpak vanuit een duidelijke regierol:** alle projecten blijven in beeld, worden afgestemd, inclusief ruimtelijke ingrepen, initiatieven ter versterking van de bewoners en de connectie met eigen private initiatieven (samen 'bouwen' aan de wijk).
- **Maximale participatie,** bewonersgroep 'Beringen-Mijn Denkt' als afstemmingsplatform.
- **Professionele partners** voor inhoudelijke input en expertise.

Het wijkverbeteringscontract zal via aangepaste participatiemethodieken en expertise inzetten op uitdagingen inzake ouderenbeleid, de werkzaamheidsgraad, mobiliteit, woningrenovatie en -kwaliteit. I.f.v. regelluwte focussen we op werkzaamheidsgraad en woningrenovatie/woonkwaliteit.

- **Wonen:** samen met de bewoners een visie op woningrenovatie ontwikkelen en de verordening voor de wijk actualiseren. Door vernieuwende samenwerkingen met partners; outreachende acties i.s.m. Stebo, Dubolim, OCMW, RIMO,... zullen we maximaal op de bestaande situatie kunnen inspelen. Betrokkenheid van bewoners verhoogt het draagvlak voor de verordening en dus ook de samenwerking bij de realisatie.
- **Erfgoed:** de mijncité is beschermd erfgoed hetgeen (energetische) renovaties niet eenvoudig maakt. Om een evenwicht tussen erfgoed en hedendaags wooncomfort te vinden is het regelluwe en buurtafgebakend concept binnen het wijkverbeteringscontract belangrijk;
In de wijk zijn nog enkele woningen in de oorspronkelijke staat. Hoe kunnen we deze op adres benoemen, specifieke voorwaarden stellen voor renovatie en dit compenseren voor de eigenaars? Hoe stimuleren we deze eigenaars om hun woning te renoveren conform de voorschriften? Mogelijke instrumenten: collectief wijkrenovatie-traject, renovatieadvies en begeleiding op maat, een materiaalsubsidie, rollend woonfonds... Naast gekende partners in het veld zijn ook Wonen Vlaanderen en Erfgoed Vlaanderen hierin van belang.
- **Huren:** op basis van enkele conformiteitsonderzoeken heerst een sterk vermoeden dat de huurwoningen binnen de wijk niet voldoen aan de minimum woningkwaliteitsnormen zoals omschreven in de Vlaamse Codex wonen. De procedure 'onbewoonbaar en ongeschikt' is een belangrijk instrument om in te zetten op woningkwaliteit maar wordt ervaren als een harde procedure met grote gevolgen voor de (ver)huurders. Er is nood aan een bijkomend instrument om in te zetten op woningen die niet voldoen aan de normen maar waar de probleempunten via een bemiddelingsprocedure kunnen worden aangepakt. We gaan hiervoor een **nieuwe procedure 'woonadviesonderzoek'** ontwikkelen, met focus op een adviserende functie rond woningkwaliteit, woonattitude en energieverbruik. Wonen Vlaanderen gaf aan dit samen met ons te concretiseren.
- **Werkzaamheid:** VDAB neemt de acties rond werkzaamheid (toegang tot de arbeidsmarkt) en ondernemen (formaliseren van het ondernemerschap, werkplekken realiseren voor startende ondernemers bv. via een werkplek/buurtatelier op coöperatieve basis) op in haar overeenkomst met de stad. Een samenwerkingsovereenkomst met Stebo voor de ondersteuning van startende ondernemers wordt voorbereid.
- **Ouderenbeleid:** De groep ouderen in de buurt stijgt, maar vindt geen toegang tot het aanbod door culturele en religieuze drempels, wantrouwen, ongekend... Hierdoor ontstaat een zorgcircuit in de buurt dat zich richt op specifieke doelgroepen. We ontwikkelen een **visie en plan op maat van de wijk** en faciliteren de uitrol (Buurtgerichte Zorg en/of een wijkgezondheidscentrum) samen met aanwezige partners.

De gevraagde subsidie zal worden aangewend voor personele ondersteuning in de verschillende trajecten, voor het inhuren van deskundige organisaties om de trajecten zowel methodisch als

inhoudelijk krachtig te maken en voor ondersteunende studies (bvb in het kader van de woningrenovatie).

2. Algemene doelstellingen *(max. 350 woorden)*

- Op welke algemene doelstellingen wil het ingediende voorstel inspelen?
- Hoe draagt dit project bij aan de doelstellingen van de Vlaamse Regering en het lokale bestuur?

In de verkenningsfase van een aantal strategische Lange Termijnprojecten ter versterking van de wijk, zijn we op meerdere drempels gestoten. Via het wijkverbeteringscontract willen deze drempels wegwerken om de projecten te realiseren. Rode draad hierin is de uitrol van participatiemodellen in de projectvoorbereiding en projectrealisatie. Daarnaast kozen we vanuit onze strategische trajecten doelstellingen voor dit project wijkverbeteringscontract op basis van:

- De prioriteiten in Meerjarenplan; aandacht voor een divers ouderenbeleid, toegang tot de arbeidsmarkt, versterken van de handelsvisie, een duurzaam/kwalitatief lokaal woonbeleid en een erfgoedbeleid. Ook participatie is een duidelijke beleidskeuze. Het toewijzen van deze bevoegdheid aan een schepen maakt dit zeer zichtbaar.
- De aandacht van de Vlaamse regering voor o.a. het activeren van niet-actieve beroepsbevolking, participatie, vermaatschappelijking van de zorg en een doordacht woonbeleid.
- Impact van de gekozen projecten op de Tuinwijk. Strategische projecten worden dan projecten die een zeer zichtbare impact hebben op de wijk (woningrenovatie en handel) of fundamentele impact hebben in het versterken van de bewoners (tewerkstelling) of oplossingen zoeken voor nieuw geformuleerde uitdagingen (ouderenzorg). De mix van deze drie elementen maakt dat het wijkverbeteringscontract een breed en zichtbaar resultaat zal hebben bij realisatie.

De algemene doelstellingen op basis van bovenstaande:

Het voeren van een duidelijke regie rond communicatie en participatie/co-creatie.

Het verhogen van de werkzaamheidsgraad door de drempels naar de arbeidsmarkt weg te nemen en het versterken van het lokaal ondernemerschap.

In kaart brengen van informele zorgcircuit voor ouderen en ervaren noden, op basis waarvan we een visie en plan van aanpak ontwikkelen voor de buurt.

Bewoners via creatieve methodieken activeren en stimuleren voor de woningrenovatie met aandacht voor energetische elementen, woningkwaliteit en het herstel van de eenheid in de Tuinwijk, afgestemd op de verschillende doelgroepen (huurders, verhuurders en eigenaars-bewoners).

4. Concrete acties, verwachte effecten, indicatoren, risico-analyse *(max. 500 woorden)*

Het wijkverbeteringscontract vertrekt van de eigenheid en de specifieke context van de wijk en omvat oplossingen en instrumenten voor de reële en specifieke noden van de wijk. Geef een overzicht en omschrijving van de acties die jullie voorzien, de te betrekken actoren (rollen en verantwoordelijkheden), de verwachte (kwantitatieve en kwalitatieve) effecten van die acties en de wijze waarop die effecten worden gemeten.

Naast de verwachte positieve effecten van acties zijn er wellicht ook risico's die het welslagen kunnen verhinderen of vertragen. Kunnen jullie toelichten welke risico's er zich zouden kunnen voordoen?

Actie 1. Opstellen van een participatief uitgewerkte bouwkundige verordening en renovatiestrategie die eenheid in de wijk terugbrengt. Met oog op het erfgoedkarakter en kwetsbaarheid van de wijk worden manieren gezocht om de renovatie haalbaar te maken (rollend fonds).

- Actoren: bewoners en eigenaars, stedelijke diensten, OCMW, Dubolim, STEBO, RIMO, Wonen Vlaanderen, Erfgoed Vlaanderen
- Effecten:
 - Realisatie breed draagvlak
 - Eenheid van de wijk, bewoners en eigenaars zijn fier
 - Betere kwaliteit v/d woningen en wooncomfort
 - Opwaardering erfgoedwaarde
- Meten/indicatoren:
 - Aantal advies- en informatiegesprekken (individueel/collectief) woonloket
 - Aantal aangevraagde vergunningen en (renovatie)premies
 - Uitgewerkte verordening en (nieuw ontwikkelde) instrumenten
 - Aantal interne en externe samenwerkingen
- Risico's:
 - weerstand vanuit tegengestelde belangen(groepen)
 - Sociale verdringing (kwetsbare) bewoners

Actie 2. Verhogen kwaliteit huurwoningen. Het woningadviesonderzoek als nieuw instrument om vanuit een gezamenlijke nood bemiddelend en adviserend op te treden naar huurder en verhuurder. Ontwikkelen v/e regelluw kader tot versnelde toegang sociale huisvesting.

- Actoren:
 - Huurders/verhuurders, stedelijke diensten, RIMO, OCMW, huisvestingsmaatschappijen, Stebo, DuboLim, Wonen Vlaanderen en erfgoed Vlaanderen
- Effecten:
 - Minder 'ongeschikt en onbewoonbaar' verklaringen
 - Hogere woningkwaliteit huurwoningen
 - Betere woonattitude en -vaardigheden van bewoners
 - Teruggedrongen energiearmoede
- Meten/indicatoren:
 - Nieuw instrument woningadviesonderzoek
 - Aantal bemiddelings- en adviesgesprekken
 - Aantal begeleidingstrajecten
 - Aantal toepassingen regelluw kader
 - Aantal en soorten opgeloste woningproblemen

- Infosessies rechten/plichten van (ver)huurders
- Risico's:
 - Geschil tussen huurder en verhuurder waar bemiddeling faalt
 - Onbewoonbaar en ongeschikt verklaarde woningen
 - Herhuisvesting huurders
 - Ontevredenheid bij wachtende kandidaat-huurders o.w.v. versnelde procedure regelluww kader

Actie 3. Een visie en plan van aanpak rond ouderenzorg op maat van de wijk ontwikkelen, in lijn met doelstellingen rond vermaatschappelijking v/d zorg en zorgzame buurten.

- Actoren:
 - Bewoners, verenigingen, ELZ, Residentiële ouderenvoorzieningen, mantelzorgers, stedelijke diensten, OCMW.
- Effecten:
 - Er is een visie en actieplan
 - Het aanbod ouderenzorg is gekend bij buurtbewoners
 - Aanbod is afgestemd op verwachtingen en cultuur van bewoners/doelgroepen
- Meten/indicatoren:
 - Input van diverse actoren in het visietraject
 - Aantal deelnemers infosessies
 - Stijging van aanvragen mantelzorgpremie
 - Stijging zorgvragen
- Risico's:
 - Wantrouwen t.a.v. reguliere zorgaanbod
 - Sociale druk vanuit de gemeenschap t.o.v. formele zorg
 - Weerstand van professionele partners

Actie 4. Een werkplek ontwikkelen samen met én voor talentvolle ondernemende bewoners waar ze (ondersteund) experimenteren richting ondernemerschap. Mogelijkheden onderzoeken en kader ontwikkelen om profielen (o.a. huismoeders, uitkeringsgerechtigden) toe te leiden die i.f.v. de regelgeving niet in aanmerking komen.

- Actoren:
 - Ondernemende bewoners, stedelijke diensten, OCMW, STEBO, Bindus, Agentschap I&I, VDAB, RVA, kinderopvang.
- Effecten:
 - Talenten versterken van ondernemende bewoners
 - Werkzaamheidsgraad verhogen beoogde doelgroep
 - Wettelijk kader dat 'grijze circuit' regulariseert.
- Meten/indicatoren:
 - Deelnemers aan de werkplek
 - Toeleiding deelnemers naar starterstrajecten
 - Deelnemers aan infomomenten
 - Aantal opgestarte ondernemingen vanuit werkplek
 - Toeleiding naar kinderopvang vanuit het traject
- Risico's:
 - Oneerlijke concurrentie voor reguliere aanbod
 - (Onomkeerbaar) rechtenverlies bij kwetsbare bewoners
 - Perceptie/sociale druk t.a.v. ondernemende moeders

Actie 5. **Regiemodel:** om voorgestelde bovenstaande acties te realiseren, gecombineerd met reeds voorziene acties (zie 1.Context), is een sterke regie, gestroomlijnde communicatie en een participatie/co-creatie plan nodig.

- Actoren:
 - Bewoners, verenigingen, erfgoed, nostalgici, (stedelijke) diensten en professionele netwerk
- Effecten:
 - Breed draagvlak bij alle actoren
 - Diverse acties versterken mekaar
 - Duurzame inbedding v/h regiemodel in reguliere werking
- Meten/indicatoren:
 - Aantal deelnemers aan participatiemomenten.
 - Aantal voorgestelde beleidsaanbevelingen
 - Aantal gerealiseerde aanbevelingen.
 - Aantal interne en externe samenwerkingen
- Risico's:
 - weerstand vanuit tegengestelde belangen(groepen)
 - transversale samenwerking is (nog) geen evidente reflex voor alle betrokken actoren

5. Vernieuwend karakter *(max. 350 woorden)*

- Geef kernachtig aan wat het project bijzonder maakt en wat er vernieuwend aan is voor de gemeente/stad?
- Waaruit blijkt de voorbeeldfunctie (bijv. vernieuwende samenwerkingen, vernieuwende vormen van publieke dienstverlening, extra capaciteit, versnelde uitvoering en investeringen in (boven)lokale programmaties, coproductie, zelfbeheer en zelfsturing, infrastructurele ingrepen, nieuwe technologieën, ruimte voor innovatie en experiment via regelgevingstechnieken of aanpassing van bestaande regelgeving)?

Een integrale aanpak om de wijk en haar bewoners te versterken is vernieuwend voor stad Beringen; i.c. een programma over de beleidsdomeinen heen op wijkniveau.

Naast deze integrale aanpak beogen we 5 acties die, elk op een andere wijze, een voorbeeldfunctie opnemen:

- In de aanpak van de woningrenovatie wordt er vooral gezocht naar infrastructurele ingrepen en ruimte voor innovatie. We willen hierbij inzetten op aangename leefomgeving en fierheid op de wijk. Koppeling tussen het erfgoedkader en energetische renovaties. Bovendien onderzoeken we de mogelijkheden qua regelgeving om aanpassingen op de bouwkundige verordening op adresniveau toe te laten.
- In voorgestelde actie mbt het woningadviesonderzoek zal dienst wonen een bemiddelende/adviserende ipv een controlerende/sanctionerende rol opnemen. Deze mogelijkheid is er heden niet. Zo wordt er actief ingezet op het verbeteren van de huurwoningkwaliteit, namelijk door het uitbreiden van het dienstverleningsaanbod. Wonen Vlaanderen gaf tijdens een verkennend gesprek aan het voorstel genegen te zijn en doorheen het traject een adviserende en ondersteunende rol op te nemen.
- Ouderenzorg ontwikkelen op maat van de buurt vergt een aanpassing van de betrokkenen en het aanbod, zowel informele als formele zorgverstrekkers. Op korte termijn willen we zo

zorgverstrekkers én zorgvragers en hun netwerk ondersteunen om toegang tot goede en kwalitatieve (ouderen)zorg te garanderen voor iedereen. Op langere termijn beogen we hiermee partnerschappen over bestaande subsidiesystemen en verzuilde organisatiemodellen heen.

- Het experimentele/innovatieve karakter van de werkplek/buurtatelier zoals voorgesteld, biedt mogelijkheden om in een co-creatief traject te zoeken naar zowel praktische oplossingen (combinatie werk/gezin/gemeenschap) als regelluwe kaders. Zo halen we deze talentvolle ondernemende bewoners uit het 'grijze circuit'. De openheid van partners zoals VDAB en RVA om hierover mee te denken is even cruciaal als innovatief qua samenwerkingsvorm.

6. Partnerschappen wijkverbeteringscontract

(max. 500 woorden)

- Geef een omschrijving van de partners en de manier waarop deze betrokken zijn of zullen worden, bijvoorbeeld de financiële inbreng, inhoudelijke expertise,...
- Welke toekomstige partners beogen jullie om mee samen te werken? Wat is hun specifieke rol? Welk engagement is er reeds van deze actoren?
- Voor welke Vlaamse entiteiten zien jullie een rol weggelegd? Wat is hun specifieke rol? In welke mate is er al een afspraak over deze samenwerking of Vlaamse inbreng?

RIMO Limburg (opbouwwerk) is sinds 2005 een partner en organiseert het buurtopbouwwerk, de Brede School en het Inloophuis in Beringen-Mijn. Hiervoor heeft de stad langdurige samenwerkingsovereenkomsten afgesloten. Zij zijn essentieel in het organiseren van informatiedoorstroom, outreachende methodieken en participatietrajecten.

Bestaande samenwerking met STEBO en DuboLim via het Energiehuis Limburg; informeren en begeleiding op maat rond woningrenovaties. Specifieke focus binnen dit traject op collectieve wijkrenovatie. Onderzoeken hoe de huisdokters (DuboLim) op maat van de wijk afstemming vinden, bijvoorbeeld bij erfgoedadvies.

Wonen-Vlaanderen gaf in een verkennend overleg aan interesse te hebben om in Beringen aan een regelluw kader mee te werken rond een woningadviesonderzoek naast de procedure onbewoonbaar/ongeschikt. De noodzaak voor het instrument dat kan worden ingezet binnen de wijk in de grijze zone rond woningkwaliteit werd duidelijk omschreven en in overleg positief onthaald als potentieel interessant instrument en voorbeeldproject voor andere lokale besturen met gelijkaardige problematieken. De rol van Wonen Vlaanderen doorheen het traject zal adviserend en ondersteunend zijn.

Dienst wonen start een infotraject met laagdrempelige infomomenten; zitdagen in het inloophuis rond het thema wonen en informele contactmomenten zoals de pleinbabbels.

Aangezien de citéwoningen in de erfgoedatlas zijn opgenomen moet nog verder onderzocht worden welk engagement Erfgoed Vlaanderen hierin wenst op te nemen. De opbouw van de verordening wordt een integraal traject rekening houdend met erfgoed, woonkwaliteit en wooncomfort, de bestaande situatie, de draagkracht van de eigenaars,...

VDAB neemt de activering van de niet-actieve beroepsbevolking en het stimuleren van het ondernemerschap op in de samenwerkingsovereenkomst met de stad. We onderzoeken mogelijkheden om een regelluw kader te ontwikkelen om mensen te activeren vanuit het 'grijze economische circuit', eventueel samen met RVA.

Voor geplande ondersteuning van talentvolle ondernemende bewoners lopen reeds onderhandelingen met vzw Stebo inzake begeleiding naar formeel ondernemerschap en de groei naar de werkplek/buurtatelier . -

VZW Bindus liep reeds een traject met handelaars in functie van een divers en toegankelijk aanbod, dit kan in dit contract vervolgd worden.

Inzake het ouderentraject is het lokaal dienstencentrum een partner, vanuit hun opdracht voor de opmaak van een omgevingsanalyse, alsook i.f.v. ontmoeting en vorming. Alle actoren ouderenzorg (o.a. ELZ) worden geconsulteerd en betrokken. Indien een actie Buurtgerichte Zorg noodzakelijk is wordt de haalbaarheid hiervan verder onderzocht. Ook het Agentschap Integratie en Inburgering is geïnteresseerd om hieraan mee te werken.

Bewonersparticipatie is essentieel bij de projecten. De erkende federaties (zoals Bindus en UAV) die in Beringen actief zijn, kunnen hier mee voor zorgen. We zien hierin ook een rol voor de vele verenigingen (vrijwilligers) en organisaties (professionals) die in de wijk actief zijn.

7. Samenwerking met civiele maatschappij *(max. 350 woorden)*

- Bespreek hoe de communicatie en interactie doorheen heel het projectproces met alle betrokkenen verloopt en nog zal worden gerealiseerd?
- Welke is de beoogde impact op de besluitvorming?
- Beschrijf de wijze waarop de samenspraak met de bewoners, de gebruikers en de maatschappelijke groepen georganiseerd wordt en/of zal worden en welke stedelijke actoren hiervan de dragers zijn?
- Met de courante werkwijzen van communicatie en samenspraak worden heel wat betrokkenen niet aangesproken. Toon aan hoe het project oog heeft voor de aanwezigheid van alle maatschappelijke groepen?
- Geef aan welke de verwachte en/of gerealiseerde impact is van deze samenspraak op de besluitvorming?

Hebben jullie initiatieven voor ogen waarbij het eigenaarschap door buurtbewoners wordt ondersteund of gestimuleerd?

Het organiseren van een gestroomlijnde, doelgroepgerichte communicatie, gelinkt aan participatie met als rode draad de bewonersgroep Beringen-Mijn Denkt. Betrokkenen zijn bewoners, vertegenwoordigers van lokale verenigingen en geëngageerde ex-bewoners. Zij geven feedback op de projectvoorstellen, zijn de motor in de participatieprojecten en zorgen mee voor draagvlak voor de projecten en acties. Vanuit bijeenkomsten van Beringen-Mijn Denkt verwerken we meningen en suggesties tot beleidsaanbevelingen.

De stad, het buurtopbouwwerk en andere diensten proberen maximaal outreachend te werken. Zo informeren we de doelgroep en horen we hun mening. Via samenwerking met partners, activiteiten door verenigingen/organisaties en het inloophuis betrekken we bewoners die we via formele inspraakkanalen moeilijk bereiken. Zowel individuele gesprekken aan de voordeur, pleinbabbels als groepsgesprekken zijn mogelijk. Er is ervaring in het betrekken van doelgroepen alsook socio-culturele en religieuze verenigingen, bewonersplatforms, erfgoedorganisaties,... bij de trajecten. Ook via de verenigingen zullen we de moeilijker bereikbare bewoners kunnen informeren en activeren. Daarnaast gaan we creatief aan de slag: wandelen met groepjes bewoners om ter plekke te kijken en te informeren, methodieken i.p.v. een vergadering,...

De bestaande 'Buurtgazel' (initiatief van RIMO) blijven we informatief inzetten. Focus komt te liggen op positieve beeldvorming en verbindende communicatie. (vb figuren in beeld brengen rond bepaalde succesvolle acties mbt de doelstellingen die we hier opnemen in het contract).

Het buurtplatform is het formele participatiekanaal vanuit de stad. D.m.v. acties willen we de bewonersvertegenwoordiging hierin versterken hetgeen resulteert in een doorgedreven participatie en co-creatie. Zo creëren we meer draagvlak voor de projecten, en een beter evenwicht tussen de verwachtingen van de stad, de situatie op het domein en de verwachtingen van bewoners. Ook de bepaling van de prioritaire acties zal met de bewoners gebeuren.

Met de steun van het wijkverbeteringscontract kunnen we bovenstaande omzetten in een logisch, doelgericht en overzichtelijk geheel.

8. Opvolging/begeleiding van het wijkverbeteringscontract *(max. 350 woorden)*

Voor elk wijkverbeteringscontract wordt een stuurgroep gevormd, die het wijkverbeteringscontract opvolgt en jaarlijks een voortgangsrapportage opstelt. Op basis van deze rapportage stelt de klankbordgroep (=jury) een evaluatieverslag op ten aanzien van de minister bevoegd voor het Binnenlands Bestuur.

- Kunnen jullie de organisaties of personen die wellicht deel zullen uitmaken van deze stuurgroep in het kort toelichten?
- Beschrijf hoe de organisatie vorm krijgt en hoe de gemeente/stad haar regiefunctie concreet waarmaakt?
- Beschrijf hoe de opvolging van het wijkprogramma vorm krijgt en wie (personen, organisaties) er in betrokken is?

Het project wordt opgevolgd door een stuurgroep met partners met kennis en expertise (bv wonen, werk, participatie, Wonen Vlaanderen, Erfgoed Vlaanderen,...), partners met bewonerscontacten (opbouwwerk RIMO Limburg, Bindus vzw, UAV,...), vertegenwoordiging van de bewoners (via Beringen-Mijn Denkt), vertegenwoordigers van het lokaal bestuur en een afvaardiging van organisaties waarmee een overeenkomst is afgesloten. Ook de projectgroep (schrijfgroep projectvoorstel) met stedelijke diensten wonen, samenleven, ondernemen, armoede, strategisch manager mens en strategisch manager omgeving en stadsontwikkeling, RIMO is lid van de stuurgroep.

De regie van deze stuurgroep ligt bij de stad Beringen. Via een Microsoft-Teams omgeving verloopt de communicatie en de opvolging van de gemaakte afspraken vlot. De stuurgroep zal ook in contact zijn met de Kwaliteitskamer Beringen Mijn. Deze werd recent geïnstalleerd door de stad - op advies van de Vlaamse Bouwmeester - om te waken over samenhang en ruimtelijke kwaliteit van projecten die in de komende jaren in de mijncité en op het mijnterrein (be-MINE) tot ontwikkelingen zullen komen. De Kwaliteitskamer wenst hierin een actieve rol op te nemen o.a. door expertise/knowhow aan te reiken.

De regierol van de stad houdt in:

- De stuurgroep regelmatig samenbrengen en betrokkenheid van alle leden bewaken en stimuleren
- Zorgen dat er duidelijke afspraken worden gemaakt, en de uitvoering ervan opvolgen
- Formuleren van duidelijke beleidsvoorstellen, faciliteren en onderbouwen regelluwe maatregelen
- Voorbereiding van de voortgangsrapportering
- Evaluatie van de voortgang, formuleren van verbetervoorstellen en 'lessons learned'

- Afstemming van de acties binnen het wijkverbeteringscontract op het Masterplan bewaken via de strategisch manager omgeving en stadsontwikkeling, die ook de afstemming met de kwaliteitskamer verzorgd.
- Zorgen dat de aanwezige bewoners worden gehoord (en niet verloren gaan in de professionele input en aanwezigheid)

De concrete uitvoering van de vijf thema's uit het wijkverbeteringscontract wordt geïntegreerd in bestaande of op te richten werkgroepen. Zo wordt het thema rond de woningen geïntegreerd in de bestaande projectgroep citérenovaties. Rond de andere thema's zullen projectgroepen worden opgestart. In de projectgroep wordt de projectuitvoering voorbereid en opgevolgd. Er wordt gezocht naar maximale afstemming tussen de betrokken partners, met aandacht voor communicatie en participatie met de bewoners

De projectgroep zal regelmatig terugkoppelen naar Beringen-Mijn Denkt en beleidsniveau.

9. Overzicht financiering wijkverbeteringscontract

Om zicht te kunnen krijgen op het financiële plaatje vragen we jullie, in de mate dat jullie hier al zicht op hebben, een overzicht te geven van de financiële inbreng van iedere partner (publiek/privaat).

9.1. Overzicht financiering totale project

Het lokale bestuur engageert zich minimaal tot een *cofinanciering van 20 percent* t.a.v. de in het voorstel begrote kostprijs van de acties.

Partner	Financieel aandeel
	€
Publieke partners	
gemeente/Stad infrastructurele projecten in Beringen-Mijn "[Klik om in te vullen]"	€4.700.000
Bestaande overeenkomsten met RIMO, Stebo, DuboLim, "[Klik om in te vullen]"	€200.000
Renovatie Regina Mundi tot Welzijns-campus	€1.050.000
Totaal publieke partners	€5.950.000
Private partners	
NVT	
Totaal private partners	
Totaal	

9.2. Aanvraag voor subsidie wijkverbeteringscontract *(max. 350 woorden)*

Er worden financiële middelen toegekend voor de effectieve realisatie van het wijkverbeteringscontract. Het maximaal mogelijke subsidiebedrag is 800.000 euro. De subsidie heeft betrekking op personeelsmiddelen, werkingsmiddelen, middelen voor studies en onderzoek en investeringen. Gelieve een procentuele verdeling te geven van deze posten.

- Geef op voor welk bedrag de gemeente/stad subsidie aanvraagt?.
- Geef aan waarom de gemeente/stad dit bedrag aanvraagt?
- Stipuleer in onderstaande tabel waaraan de gemeente/stad dit bedrag wenst te besteden.

Maximaal 20 percent van de subsidie kan worden besteed aan kleinschalige infrastructuurwerken.

Deze informatie zal worden gebruikt bij de opmaak van een eventueel subsidiebesluit.

We vragen een budget van 800.000€

Dit budget is nodig om de capaciteit van de stad te verhogen. Het gaat om de uitvoering van projecten rond complexe thema's in een zeer kwetsbare wijk. Complexiteit en kwetsbaarheid versterken mekaar. Capaciteitsverhoging is nodig om deze vicieuze cirkel te doorbreken en te komen tot realistische projecten. Noodzaak om de projecten tot uitvoer te brengen en te komen tot zichtbare resultaten maar ook haalbaar voor alle bewoners.

Bedrag aangevraagde subsidie "[Klik om bedrag in te vullen]" euro

Tabel besteding subsidie

Onderdelen / -aspecten waaraan de subsidie wordt besteed	Bedrag (€) / procent (%)
personeel	€280.000€ 35%
- Regiefunctie WVC / communicatie en participatie - Projectcoördinatie ouderenbeleid	
werking	€100.000 12,5%
Inhuren van expertise	€200.000 25%
<i>Ondersteunende studies via partnerorganisaties/studiebureaus voor o.a. aanpak woningrenovatie, ondernemerschap</i>	
werkingsmiddelen	€20.000 2,5%
investeringen	€100.000 12,5%
Rollend fonds voor woningrenovatie	€100.000 12,5%

9.3. Verankering na afloop van het wijkverbeteringscontract

(max. 500 woorden)

Welke stappen beogen jullie om de structurele verankering of de continuïteit van het wijkverbeteringscontract voor te bereiden of uit te voeren?

Het wijkverbeteringscontract maakt deel uit van de strategische aanpak van de wijk, gebaseerd op het Masterplan en het document '30 uitdagingen en 100 acties'. Deze trajecten lopen ook na het wijkverbeteringscontract verder. De ervaringen, opgemaakte actieplannen en genomen (regelluwe) maatregelen zullen hierin worden geïntegreerd i.f.v. een strategische visie op lange termijn.

Het wijkverbeteringscontract biedt de unieke kans om ervaring op te doen in het vormgeven en uitrollen van (regelluwe) maatregelen. Deze expertise zal in de toekomst binnen stad Beringen worden ingezet om oplossingen te zoeken voor andere thema's of in andere wijkdelen.

De acties, opgenomen in het wijkverbeteringscontract, zullen resulteren in actieplannen rond complexe thema's op wijkniveau.

Denk dan aan de uitdagingen rond ouderen en rond het verhogen van de werkzaamheidsgraad. Er zal een visie gevormd zijn rond de thema's op wijkniveau, en deze visie zal vertaald zijn in een actieplan. De acties uit het actieplan zullen worden voorgelegd aan het volgend lokaal bestuur in het kader van de opmaak meerjarenplan.

Het wijkverbeteringscontract zal duidelijkheid geven in de mogelijkheden om de woonkwaliteit en de renovaties, het meest complexe thema dat we aanpakken. De mogelijkheden om te kunnen experimenteren en om bijkomende kennis en expertise in huis te halen, maakt het projectplan concreet en biedt ruimte voor maximaal maatwerk. We zullen ook al de eerste stappen gezet hebben in kleine realisaties. En er is draagvlak hiervoor in de buurt.

De experts en overheden die we hebben bereikt en betrokken, zullen belangrijke bronnen zijn om de verdere verankering, maar zeker ook de verdere uitrol van de renovaties mee vorm te geven. Een aantal voorstellen kunnen aan het lokaal bestuur worden voorgelegd, andere acties zullen de capaciteit van het lokaal beleid overstijgen.

Uiteraard hebben we ons netwerk van partners en bewoners betrokken op de verbeteringsacties in de wijk, uitgebouwd en versterkt. Deze contacten zijn blijvend, ook na afloop van het wijkverbeteringscontract. Beringen-Mijn Denkt, de gestroomlijnde communicatieplannen, functioneren ook na het wijkverbeteringscontract op een hoger niveau. Het globale wijkverbeteringstraject zal immers nog (lang) niet afgelopen zijn.

Er is natuurlijk tenslotte nog de verwachting dat we aan de hand van deze concrete, gekaderde en goed onderbouwde acties, in de toekomst aan de slag kunnen richting aanvullende subsidiedossiers die de verdere uitrol en inbedding van de actieplannen mee faciliteren en mogelijk maken.

10. Bijlagen

Geef in onderstaande lijst aan welke bijlagen aan het dossier worden toegevoegd.

Bijlage

- Visie masterplan: deel 1 en deel 2
- Actieplan 30 uitdagingen en 100 acties
- Armoedecijfers Beringen-Mijn
- Schema met acties, effecten, indicatoren en risico's.

Opmerking

Gelieve het aantal bijlagen te beperken. Voor grote beleidsdocumenten kunt u het best verwijzen naar de website van uw gemeente/stad.